

SÁRKERESZTESI FICÁNKOLÓ ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Sárkeresztes

2015

Az intézmény hivatalos elnevezése:	FICÁNKOLÓ ÓVODA
Az intézmény címe:	8051 Sárkeresztes Kossuth utca 1/D.
Az intézmény telefonszáma:	06 22 442 200
Az intézmény e-mail címe:	<u>ficankoloovoda@gmail.com</u>
Az intézmény OM azonosítója:	029963
Intézményvezető:	Harangozó Péterné
Az intézmény alapító fenntartó szerve, székhelye:	Sárkeresztes Község Önkormányzat Képviselőtestülete 8051. Sárkeresztes, Kossuth u. 44.
A pedagógiai program alkotója:	Az óvoda nevelőtestülete
A pedagógiai program elfogadója:	Harangozó Péterné óvodavezető
Az óvodai nevelés nyelve:	magyar

Az óvodában szülői igény szerint katolikus és református hitoktatáson vehetnek részt a gyermekek. A foglalkozásokat hitoktatók vezetik heti egy alkalommal.

"A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem. A jó óvoda az, ahol legfőbb érték minden gyerek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata. A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés a gyermeknek lehetőség, a felnőtteknek kötelesség. A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl."

(Húvös Éva)

TARTALOMJEGYZÉK

A pedagógiai program jogszabályi háttere	6
Az óvoda és környezetének bemutatása	7
Szakmai hitvallásunk	9
Nevelési céljaink	10
1. Az egészséges életmód alakítása	11
2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés	14
3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és a nevelés megvalósítása.....	
Óvodánk jövőképe	16
Nevelési alapelveink	17
Gyermekkép – Nevelői légkör – a választott program szellemében	19
A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése	19
Az esélyegyenlőség megteremtése, az egyenlő hozzáférés biztosítása	21
Személyi feltételek	23
Tárgyi feltételek	24
Napirendünk elvei, az óvodai élet megszervezésének tézisei	25
Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógusok feladatai	26
1. Játék	27
2. Mesélés és verselés	28
3. Ének, zene, énekes játék, <i>gyermektánc</i>	30
4. Manuális tevékenységek (rajz, <i>festés</i> , mintázás, kézimunka).....	31
5. Mozgás.....	32
6. Ismerkedés a természet és a társadalom világával	33
Munka jellegű tevékenységek.....	35
A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	36
Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei	37
Az óvoda kapcsolatai	40
Speciális szolgáltatások	44
A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére az adaptált program elvei szerint	45
Szakmai dokumentumaink kapcsolata, egymásra építése, tervezése	46
A pedagógiai program elvei a szakmai munka eredményességére vonatkozóan	47
Összegzés	51
MELLÉKLETEK	52
Az adaptált programhoz szükséges eszközök listája	52
Érvényességi rendelkezések.....	55
Egyetértési nyilatkozat	56
Legitimációs záradék	57

Készítette:

A Ficánkoló Óvoda nevelőtestülete:

Deres Józsefné	óvodapedagógus
Gulyás Julianna	óvodapedagógus
Simon Csilla	óvodapedagógus
Nyakasné Viniczai Mária	óvodapedagógus

Jóváhagyta:

Harangozó Péterné	óvodavezető
-------------------	-------------

A pedagógiai program jogszabályi háttere

- ❖ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény a kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ❖ 32/2012. (X. 8.); 22/2013. (III.20.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- ❖ 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- ❖ 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- ❖ 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- ❖ Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- ❖ Az óvoda hatályos Alapító Okirata

Az óvoda és környezetének bemutatása

Az óvodának, mint nevelő intézménynek az egyik sajátos feladata, hogy aktív, érdeklődő viszonyt alakítson ki a gyermek és környezete – a természeti, az emberi és tárgyi világ – között.

Az alapos ismeretek teszik lehetővé, hogy a körülöttünk lévő természeti csodákról minél gazdagabb és változatosabb képet mutassunk gyermekeinknek. A természet ismerete és szeretete szükséges a gyermekek fejlesztéséhez, a tevékenységformák kialakításához. Szemléletmódjuk, életformájuk alakításához a felnőttek jó példáját és a természet változatos megtapasztalását kell biztosítanunk. Az élő és élettelen környezetünk védelme akkor lehet sikeres, ha azt a felnőtt társadalom megfelelő etikai és erkölcsi hozzáállása lehetővé teszi. Számunkra fontos, hogy gyermekeink, s az ő szüleik felismerjék, hogy az élővilágot nem csak a nemzeti parkokban, tájvédelmi körzetekben kell megvédeni. Ez a tevékenység a mindennapjaink része kell, hogy legyen, hiszen közvetlen környezetünk megóvásával tehetjük a legtöbbet a természet védelméért. Mi úgy kezeljük kertünket, mint a saját természetvédelmi területünket.

Óvodánk a Móri Árok dél-keleti szélén, Székesfehérvár határától 5 km-re helyezkedik el. A megyeszékhely közelsége munkalehetőséget biztosít a családok számára, a kulturális programok is könnyen elérhetőek. A nagyvárostól néhány kilométernyire mégis egy csendes, nyugodt, élhetőbb környezet tárulkozik fel az itt élők számára. A közösség összetartó ereje az erkölcsi és viselkedésbeli normák betartása erősíti és életben tartja a hagyományokat. A faluban a civil szervezetek és az önkormányzat nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a faluközösség kultúráját, hagyományait ápolják és megőrizzék. Minden igyekezetükkel azon dolgoznak, hogy az itt élő emberek ne a városi személytelen csillogást, hanem az itt fellelhető személyes kapcsolatokat tartsák

fenn, és a helyi szerveződések támogatásával. A község a gazdasági környezet szempontjából is nagymértékű fejlődést mutat. Új utak épülnek, a meglévő épületek szépülnek. Az elmúlt évek során óvodánk épülete is teljes felújítást nyert: külső és belső szigetelés, ablakcsere, fűtés-korszerűsítés történt. Büszkén mondhatjuk, hogy intézményünk udvara páráját ritkítja: smaragdzöld gyepszőnyeg, változatosan telepített díszfák, gyümölcsfák, bokrok és virágok díszítik, s nyújtanak lehetőséget a természet megfigyelésére. Árnyas és napos, dimbes-dombos lankásokon elhelyezett fa játékokon mozoghatnak, játszhatnak gyermekeink.

Szakmai hitvallásunk

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek óvodába lépésétől az iskolába lépésig. A kisgyermekkor elsődleges nevelési színtere a család, mely meghatározó szerepét fontosnak tartják az óvoda dolgozói. Éppen ezért a családi nevelés jellemzőinek megismerése fontos részét képezi munkánknak.

A teljes óvodai közösség fejlesztése, a gyermeki személyiség szeretete, tiszteletben tartása, egyéni képességeken alapuló differenciált fejlesztése – egyéni tulajdonságok tolerálásával, amely a gyermek személyiségének teljes kibontakoztatásához vezet.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Különös tekintettel — a helyi igények és szükségletek alapján — foglalkozunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésével, vagyis a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő fejlesztő tevékenységek biztosításával. Fontosnak tartjuk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének kiemelt támogatását. Az etnikai nevelés tartalmi kérdései megfelelő hangsúllyal jelentkeznek nevelőmunkánkban, valamint a tehetséggondozás differenciált képességfejlesztési lehetőségeinek is teret biztosítunk. A fenntartható fejlődés érdekében elengedhetetlenek tartjuk természeti és kulturális értékeink védelmét. Fontos számunkra, hogy gyermekeinkben pozitív érzelmi viszonyt alakítsunk ki a természeti környezethez, a szülőföldhöz, a helyi hagyományok, a néphagyományok, szokások, valamint a tárgyi kultúra értékein keresztül.

Nevelési céljaink

Az óvodánkba járó gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének biztosítása. Figyelembe véve az életkori sajátosságokat, és különös tekintettel az eltérő egyéni fejlődési tempóra, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozásra.

Az óvodai nevelés során — a három alapvető feladat közül — legfontosabbnak az érzelmi, erkölcsi és szociális nevelést tartjuk. Helyi pedagógiai programunkat az Óvodai nevelés országos alapprogram /továbbiakban Alapprogram/ elvei szerint leírtak alapján állítottuk össze. Az óvodánk nevelési célja azonos az Alapprogramban megfogalmazott tartalommal, de a megvalósítás útja, vagyis az odáig vezető úton használt módszerekben van különbség, biztosítva az óvodapedagógusok módszertani szabadságát.

Az óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. A gyermek nevelése elsősorban a család kötelessége és joga, és ezt az óvodapedagógusok nevelőmunkájukkal kiegészíthetik, illetve esetenként a hátránycsökkentések érdekében egyénre szabott feladatokat látnak el.

Az óvodai nevelés általános feladatai:

1. az egészséges életmód alakítása
2. az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés
3. az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés

1. Az egészséges életmód alakítása

Érvényesítjük azt az elvet, hogy a gyermeket, mint fejlődő személyiséget különleges védelem illeti meg. Alapvető feltétel az egészséges és biztonságos környezet biztosítása. Az egészséges életmód szokásainak megalapozása ebben az életkorban történik, s egész életre kihatóan befolyásolja a gyermekek viselkedését. Az egészséges életmódra nevelés elsősorban a személyes higiénia és a kulturált étkezési szokások kialakítását jelenti.

A személyes higiénia fejlesztése az egészséges és környezettudatos életvitel formálása ebben az életkorban a jó szokások és pozitív életviteli minták alapozásával történik. Ezért óvodánkban megújuló energiaforrásokat használunk, (napkollektort és energiatakarékos izzókat a világításhoz, zöldhulladék aprítékot a fűtéshez) szelektíven gyűjtjük a szemetet, takarékosan bánunk az erőforrásokkal.

Törekszünk az egészséges, változatos táplálkozás elfogadtatására, megszerettetésére. A napirendet a folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Kevés, de fontos és következetesen betartott szabály működését szorgalmazzuk. A helyes szokások csak megfelelő óvónői mintaadás, példamutatás és következetesség mellett alakíthatók. A gyermekek a folyamatban nem az utasítás végrehajtói, hanem aktív részesei a tevékenységnek. Szokásokat alakítunk ki és megpróbálunk az egészséges életmód megalapozása érdekében igényeket felébreszteni a gyermekekben (pl. a rendszeres tisztálkodás és a tisztaság igénye, a gusztusos szép terítés, és étkezési körülmények kialakítása iránti igény) A gyerekek elegendő időt kapnak a tisztálkodásra, étkezésre, szabad levegőn tartózkodásra, és a sok mozgásos- és egyéb játéklehetőségre.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szabad levegőn történő kötetlen mozgás biztosítására gyermekeink számára. Valljuk, hogy a természetes mozgások előnyösen befolyásolják a gyermekek mozgásának összerendeződését, erősítik az izomrendszerüket. Az alapmozgások adta lehetőségek következményeként ügyesednek, az életkori sajátosságaiknak megfelelően testileg-lelkileg

fejlettebbé, edzettebbé válnak. Ezért nálunk a torna vagy játékos mozgás a teremben vagy a szabadban, eszközzel vagy eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján jelen van. Eszközállományunk pályázati bővítésével igyekszünk még változatosabbá tenni a gyermekek mozgásfejlesztését. Intézményünk csatlakozott a Bozsik-programhoz, mely változatos gyakorlásra ad lehetőséget.

A nagycsoportosok tevékenységi köre kibővül a segítők választásával. Az önként jelentkezők feladata ebédnél a terítés és a nap folyamán egyéb megbízatások teljesítése.

Az óvodapedagógus megtanítja a gyerekeket a feladatok elvégzésére. Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezetjük be. Biztosítjuk a gyerekek tényleges aktivitását, igyekszünk kiküszöbölni az üres, formális tevékenységeket. Biztosítjuk a munka állandóságát és folyamatosságát. Azt az elvet valljuk, hogy a gyerekek mindazokat a feladatokat, amelyek ellátására képesek, végezzék is el. A pedagógusok és segítő munkatársak figyelembe veszik az egyes gyerekek egyéni sajátosságait.

Az óvónők a munka jellegének, a csoport és az egyes gyerekek fejlettségének megfelelően értékelik a munkát. A saját munkájuk elvégzése során a felelősségvállalás alapjait rakják le.

Ösztönzik a gyerekek önértékelésének alakulását, igény szintjének növekedését. A munka jellegű tevékenységek a napi rutin természetes részét alkotják.

A megfelelő szakemberek bevonásával — amennyiben van lehetőségünk, és igénylik a szülők, — a gyermekek fejlesztése érdekében, a sajátos nevelési igények kielégítését valósítjuk meg a speciális gondozó prevenciós és korrekciós feladatokat a testi és lelki nevelési feladatok terén.

2. Az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodás gyermekekre jellemző érzelmi vezéreltség jó alapjául szolgál az emberekhez és a környezethez való pozitív érzelmek alakításának. Célunk, hogy tiszteljék, fogadják el a személyi és természeti környezetet vagy annak másságát, különlegességét.

Ebben az életkorban leghatékonyabban a pozitív megerősítésekkel tudunk hatni a gyermekek szokás és viselkedérendszerére. Ez a modell akkor lesz stabil és válik a személyiség részévé, ha folyamatos a visszajelzés a gyermek számára.

Olyan légkör kialakítására törekszünk, melyben az óvodapedagógus – gyermek, a felnőtt-felnőtt és a gyermek – gyermek kapcsolata pozitív. A gyermekek egyéni igényeinek, tulajdonságainak kibontakoztatása a másság elfogadtatása alapvető számunkra. A befogadás, az elfogadás átszövik a nevelés folyamatát. Az óvodába lépéstől kezdve az óvoda minden dolgozója szeretettel, megértéssel és türelemmel fordul a gyermekek felé. Az egymás segítése, a sajátos nevelési igényű gyermekek teljes értékű csoporttársként való elfogadása természetes számunkra. Alapfontosságú a gyermek érzelmi biztonságának megteremtése. Sok közösen átélt tapasztalat során az érzelmek helyes kifejezésére nevelünk. Az empátia /a másokra figyelés/ képességének folyamatos alakítása is részét képezi a nevelőmunkánknak.

A szociális - társas nevelési feladataink:

- az együttlétből együttműködővé váló gyermekcsoportok szabad játékának támogatása – a feltételek biztosításával,
- a konfliktushelyzetek gyermeki megoldásának elősegítése, amely az alkalmazkodás, kompromisszumkészség, egyezkedés, érvelés, stb. gyakorlati lehetőségeinek biztosítását jelenti,
- a párkapcsolatok, kiscsoportos kapcsolatok kialakulásának segítségével a szokások, hagyományok ápolásának ösztönzése.

Az erkölcsi nevelés alapvető elemei folyamatosan jelen vannak nevelőmunkánkban.

Napjainkat úgy éljük, hogy igyekszünk a gyermekekben megtalálni, meglátni a jót, s ennek hangot is adni, mindig megelőlegezve feléjük a bizalmat és bátorítani őket. Kevés, de következetesen betartott szabályt kérünk, nem kritizálunk, hanem konkrétan megfogalmazzuk elvárásainkat. Példát mutatunk azzal, hogy tiszteletben tartjuk mások személyes határait, amik nem átléphetők, átgázolhatók. Szem előtt tartjuk, hogy amelyik gyerek nehézséget okoz, annak nehézségei vannak. Gyermekcsoportjainkat e szellemiség jegyében vezetjük, s hitünk szerint így lehetőséget adunk egy magatartási szokásrendszer kialakulására, amely segít a konfliktusok megoldásában, s ahol a gyermekek megtanulják figyelembe venni a másikat. Így a gyermekek énképe erősödik, felelősségérzet, tolerancia, kiegyensúlyozottság, türelem színesíti a gyermekek életét. A megelőlegezett bizalommal áthatott légkör, amit teremtünk, természetessé teszi, hogy mindenki a saját békés, örömteli életét élhesse egy csoportban, mely mindig változásban van, s amely örömeivel, konfliktusaival magán viseli a közösség jegyeit.

3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és a nevelés megvalósítása

Óvodánkban az a nevelői meggyőződés érvényesül, hogy a gyermeket minden életkori szakaszban orientálni kell valamire, tanítani, vezetni, segíteni, hogy célba érjen. Programunk alapelve az, hogy az óvodáskor nyelve: a játék és a mese. Amellyel valljuk, hogy az anyanyelv az az aranypánt, mely a személyiséget belül és kívül, lent és fent, a természeti és emberi környezettel egybekapcsolja. Mozgás, kép, zene, szó együtt alkotják nevelésünk jelrendszerét. Felfogásunk szerint a gyermekkor a legtágabban vett tanulásnak és az életfontosságú beállítódásoknak a kora. Kíváncsiság és örömeire hangoltság időszaka. Az anyanyelvi kompetenciák alapozásánál a gyermekek természetes, nagyfokú érdeklődésére, önkifejezési és közlési vágyára építünk. Biztosítjuk a

beszélő környezetet, a gyermek kérdéseinek és válaszainak igénylése a mindennapokat végigkísérő feladat. Épp így az élmények, tapasztalatok, ismeretek, változatos tevékenységek biztosítása. Ezen tevékenységeknél építünk a gyermekek nyitottságára, előzetes tapasztalataira, ismereteikre. A tevékenységek újabb tapasztalatok, élmények, információk kiinduló pontjai kint és bent egyaránt. Az értelmi képességek fejlesztésében is a gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre építünk. A változatos tevékenységek kínálatakor pl.: séta, kirándulás, színház, múzeumlátogatás, kiállítás - élményeket és tapasztalatokat szereznek természeti és társadalmi környezetükről, s így alakul konkrét gondolkodásuk. A pedagógiai tevékenységrendszerek, a tárgyi és természeti környezet segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását, az egészséges életvitel és a környezetbarát szemléletmód tudatosítását.

Olyan nevelési élettereket, tanulási szituációkat teremtünk, mely által képessé válnak az iskolai élet megkezdésére. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Óvodánk jövőképe

Célunk egy olyan óvodai légkör kialakítása, ahol a gyerekek, szülők és dolgozók mindannyian nyugalomban élhetnek, a munkatársak ennek következtében lelkiismeretes, színvonalas munkát tudnak végezni, a szülők pedig biztonságban, szeretetben tudhatják a gyermeküket.

A nevelés folyamatában példamutató magatartással, minőségre törekvő, gyermek és partnerközpontú szemlélettel, igényes pedagógiai munkával szeretnénk a ránk bízott gyermekek egészséges személyiségfejlődéséhez, képességeik kibontakoztatásához szükséges feltételeket és alapokat megteremteni. Otthonos, biztonságot nyújtó, gondoskodó, érzelem-gazdag óvodai légkör szeretnénk, melyben széleskörű társadalmi, természeti tapasztalatok szerzését tudjuk lehetővé tenni a gyermekek számára, életkori sajátosságaik, igényeik, képességeik figyelembe vételével. A pedagógiai nevelési módszerek eredményes alkalmazásával a gyermeki személyiség kibontakoztatása kap hangsúlyt. Bizalomra épített légkörben, nem direkt módon segíteni az iskolába való átmenet lépéseit, hanem a nevelés folyamatjellegének megfelelő egymásra-épültség alapján megteremteni a zökkenőmentes átmenet lehetőségét.

Nevelési alapelveink

Pedagógiai Programunk az Óvodai Nevelés Játékkal, Mesével (Stöckert és Zilahy) minősített program adaptációja. A jó néhány évvel ezelőtti programválasztásnál azért a játékkal-mesével nevelést választottuk, mert a modern pszichológiai ismeretek alapján tudjuk, hogy a játék a kisgyermekkor legfejlesztőbb tevékenysége (ONOAP). A program elsődleges sajátossága, a játék: örömforrás, mely önkéntes, szabadon választott tevékenység, a gyermek belső szükségletéből fakad. Abból a belső feszültségből ered, hogy a körülötte lévő világot befogadnia és értelmeznie kell. A játékhoz nyugodt légkört, megszakítás nélküli játékidőt, fejlesztő játékszereket és sok élményt nyújtunk.

Nagy hagyománya van intézményünkben a megfelelő életritmust biztosító folyamatos, rugalmas napirendnek. A gyermekek biztonságérzetét, érzelmi stabilitását a naponta ismétlődő tevékenységekkel is erősítjük. Mindennap van mese, mozgás – az időjárás függvényében lehetőleg az udvaron- van éneklés, rajzolás, kézimunka.

„...és a játék út a gyermekek számára annak a világnak megismeréséhez, amelyben élni fognak, amelyet megváltoztatni hivatottak.” /M. Gorkij/

Legfontosabb feladatunk a gyermekek egészséges személyiségének kibontakoztatása, differenciált nevelése, egyéni bánásmóddal minél több esélyt teremtve a képességekhez mért fejlődésre, hogy alkalmassá váljanak az iskolai élet megkezdésére.

Néhány évtizeddel ezelőtt, különösen a falusi környezetben nevelkedő gyermekek olyan családban éltek, ahol a dolgozó felnőttek körül játszottak, sőt, együtt tevékenykedtek velük, így látták a tevékenységek értelmét. A mai gyermekek nem találkoznak a szülők dolgaival, gyakran még azt sem tudják, szüleik mivel foglalkoznak. A munka és a munkahely a gyermekek számára

misztikus fogalmak, amelyek annyit jelentenek, hogy őknek a fontos felnőttektől naphosszat távol kell lennie. Kevesebb érzelemhez és élményhez jutnak, amit a mi dolgunk pótolni, kiegészíteni.

- ❖ Tervezőmunkánkban mindig az adott képességekből kiindulva nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni adottságok és lehetőségek kibontakoztatására. Munkánkban hangsúlyosan szerepel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, ezen belül is a halmozottan hátrányos gyermekek nevelése.

- ❖ Nevelőmunkánkra tudatos, folyamatos, szervezett tanulással és önképzéssel készülünk. A sajátos nevelési igények kielégítése fontos feladatunk.

- ❖ Gondot fordítunk a társas életmód elemi szokásainak kialakítására, a szellemi – kulturális örökségünk életkornak megfelelő átadására. A helyi hagyományok ápolása segíti az erkölcsi nevelési tartalmak kidomborítását, a hazaszeretet alapjainak lerakását, az állampolgári nevelés alapvető elveinek megalapozását. Az erkölcsi nevelés elvei alapján átszövik a helyi pedagógiai program céljait, feladatait, a tevékenységek tartalmát.

Gyermekkép – Nevelői légkör – a választott program szellemében

Óvodapedagógusaink személyiségét a gyermekszeretet, a tolerancia, a humanizmus, a rugalmasság, a segítőkészség jellemzi. Az óvodapedagógus meghatározó erővel és határozott szakmai tudásával alapja és felelőse az óvodában folyó nevelőmunkának. Viselkedésünkkel védelmet és érzelmi biztonságot nyújtunk a gyerekeknek, igyekszünk nyitottak és kreatívak lenni. A nevelői légkör nyugodtságával, derűjével tudjuk hatékonyabbá tenni munkánkat, melyet az összefogás és mintaadás jellemez.

Óvodapedagógus, dajka és gyermekek számára egyaránt szükséges, hogy meghatározott kérdésekben dönthessenek, önállóan kezdeményezhessenek. Fontos, hogy a másságot toleráljuk, tiszteletben tartsuk.

A nevelőmunkát közvetlenül segítő dajkák tevékenyen részt vesznek a csoport mindennapi életében: az óvodapedagógussal egymás munkáját segítő kapcsolatot alakítanak ki. Gyermekközpontúság jellemzi tevékenységeiket.

Az óvoda dolgozóinak minden tevékenysége mintaértékű szerepet tölt be a nevelés folyamatában.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének jellemzői az óvodánkban az óvoda alapító okiratának megfelelően fogalmazódnak meg. Utazó gyógypedagógusok valósítják meg az egyéni fejlesztési tevékenységeket. Célunk, hogy a harmonikus, nyugodt biztonságot nyújtó környezetben természetessé váljon a gyermekek közötti különbözőségek elfogadása. Alapelvünk, hogy olyan befogadó csoportlégkört alakítsunk ki, melyben a gyerekek magatartása, viselkedése kizárja a hátrányok alapján történő megkülönböztetést, a megfélemlítést, a megalázást és az emberi méltóság megsértését.

A fejlesztés legfontosabb területei:

- a kognitív funkciók fejlesztése,
- alapmozgások, nagymozgások szakszerű fejlesztése,
- egyensúlyfejlesztés,
- manuális készségfejlesztés,
- nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztése,
- beszédmegindítás,
- beszédmegértés fejlesztése, szókincs bővítése, stb.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- a gyermeki sérülés szerinti speciális bánásmód érdekében a szakemberekkel való együttműködés,
- a gyermek alapos megismerésére épített fejlesztő tevékenységek segítése,
- tudásának fejlesztése a speciális feladatok eredményes ellátása érdekében,
- tervező, szervező, értékelő munka a fejlesztések eredményes megvalósítása érdekében.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyerekek szívesen járnak óvodába,
- a közösségen belül megtalálták helyüket,
- társaik egyenrangú kortársi kapcsolatokat alakítanak ki velük,
- a bemeneti fejlettséghez képest fejlődésük tényszerű, kimutatható.

Az esélyegyenlőség megteremtése, az egyenlő hozzáférés biztosítása

Célunk, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára is biztosítsuk az értelmi, érzelmi és szociális fejlődésükhöz szükséges fejlesztő, ösztönző környezetet. A hátrányok leküzdésével az iskolába lépést segítjük és a további eredményes életvitelhez kívánunk alapot adni az óvodai nevelésben.

Feladatunk, hogy a hátrányok tartalmi elemeit feltárjuk, a hátrányok leküzdéséhez fejlesztési terveket készítsünk, a tevékenységek során a hiányokat pótoljuk.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- kapcsolatfelvétel a gyermeket nevelőkkel, a családokkal, a logopédussal, a pszichológussal, a védőnővel, orvossal, gyermekvédelmi tevékenységet ellátó rendszerekkel.
- a gyermek megismerése alapján fejlesztő tervek készítése, gyermeki fejlődés nyomon követése, hiányok pótlása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyerekek szívesen járnak óvodába,
- a közösségen belül megtalálták helyüket,
- társaik egyenrangú kortársi kapcsolatokat alakítanak ki velük,
- a bemeneti fejlettséghez képest fejlődésük tényszerű, utolérik társaikat, ill. csökkennek lemaradási mutatóik.

Az óvodapedagógus a nevelőmunka kulcsszereplője. A nevelő munkát közvetlenül segítő alkalmazottakkal együtt titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel, s családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. E kötelezettség a jogviszony megszűnése után, határidő nélkül fennmarad. A kötelezettség nem

vonatkozik arra az esetre, ha alóla a szülő és a tanuló közösen, írásban felmentést adott. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki: a nevelőtestületi értekezletre, - a nevelők egymás közti, a gyermek érdekében végzett megbeszélésre -, azokra az adatokra, amelyek a törvény alapján kezelhetők. A gyermek fejlődésével, nevelésével kapcsolatosan nem terheli titoktartási kötelezettség a pedagógust a szülő irányában.

Személyi feltételek

Intézményünk két vegyes életkorú csoportjában öt óvodapedagógus és két dajka látja el a nevelési feladatokat.

A gyermekek étkeztetését főzőkonyha látja el, a helyi kiszolgálást egy fő konyhai alkalmazott végzi.

Testületünket az összeszokottság és a stabilitás jellemzi. A munkatársak nyitottak, segítőkészek, áldozatos munkát végeznek. Tisztában vagyunk a „modellközvetítő” szerepünkkel a gyermekek, szülők és a helyi közösség felé, ezért hivatásunkat nemcsak munkánkkal, de életünkkel is példázzuk. A nevelőmunkát segítő alkalmazottak szakképzettséggel rendelkeznek, ezért színvonalasan, a tőlük elvárható lelkiismeretességgel végzik feladataikat. Munkájukat a segítőkészség és gyermekszeretet jellemzi.

Szaktudásunkkal és emberségünkkel arra törekszünk, hogy a ránk bízott gyermekeket színvonalas nevelésben, oktatásban és differenciált bánásmódban részesítsük.

Státusz:	Fő/óra
Óvodapedagógus	5 fő/ 8 órás
Pedagógiai munkát segítő alkalmazottak	2 fő/ 8 órás

Tárgyi feltételek

A Pedagógiai Program megvalósításához, a fejlesztésekhez és az intézmény működéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak. A helyi önkormányzatunk az intézmény fenntartójaként finanszírozza a működtetéshez szükséges költségeket az állami normatívával együttesen. Meglévő eszközállományunk jelenleg biztosítja a programban meghatározottak teljesítését. Az elmúlt évek folyamán örvendetes bővítésekre került sor óvodánk tornaeszköz és fejlesztőjáték állományában önkormányzati pályázat eredményeképpen. Gyermekkertünk szintén az önkormányzat jóvoltából az elmúlt időszakokban játékokkal, fákkal gazdagodott. Udvari játékaink további fejlesztésre szorulnak, de a helyi közösség támogatását élvezzük e téren is. Példás bizonyítéka ennek az a tény, hogy szülői összefogás eredményeképpen az udvari homokozó feletti árnyékoló megépítésre sor kerülhetett, melyre az anyagi és emberi erőforrásokat is a szülők közössége biztosította.

Fenntartható és hatékony működést biztosítanak a közelmúltban az önkormányzat finanszírozásával megvalósult innovációk:

- ❖ infrastruktúra fejlesztése, korszerűsítése,
- ❖ energiahatékonysági technológiák, mint aprítékot felhasználó fűtés,
- ❖ napkollektor, mint megújuló energiaforrás bevezetése,
- ❖ infokommunikációs eszközök beszerzése.

Az óvoda két vegyes életkorú osztatlan csoporttal működik:

kis-középső csoport

középső-nagycsoport

Napirendünk elvei, az óvodai élet megszervezésének tézisei

Nyitástól – ebédig	<p>Szabad játék az udvaron és/vagy a szobában, benne: folyamatos reggeli megszervezése.</p> <p>Minden nap más-más tevékenység kerül megszervezésre a délelőtti folyamán a szabad játék mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mesélés, verselés, • szabad és szervezett mozgás, éneklés, <i>énekes játék, gyermektánc</i> • manuális tevékenységek (rajz, <i>festés</i>, mintázás, kézimunka), • ismerkedés a természettel, a társadalommal (séta, kirándulás, udvari játékok, kerti munka).
Készülődés az ebédhez...	
Délben ebéd	
Ebéd után:	<p>Készülődés a délutáni lefekvéshez, mese, pihenés, alvás (az alvás igényüknek megfelelően: folyamatos ébredés – ébresztés).</p>
Délután:	<p>uzsonna, szabad játék, illetve a délelőtti megkezdett tevékenységek folytatása, illetve befejezése – hazamenetelig.</p>
<p>A nap folyamán a tervezett, szervezett és irányított fejlesztő tevékenységek tartalmát és idejét a gyermeki fejlettség, és a szükséglet határozza meg. A játék kiemelt megvalósítása mellett a tervszerű fejlesztő tevékenységek megvalósítása kap helyet. Fontos terület a mozgás tartalmának és idejének rendszeres tervezése és megvalósítása. Mindezen feladatok megvalósítása a csoportnaplóban kerül pontosításra.</p>	

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógusok feladatai

Az óvodai nevelés elősegíti a gyermeki személyiség teljes kibontakozását, tiszteletben tartva a gyermeket megillető jogokat. Megteremtjük a gyermekek fejlődéséhez legmegfelelőbb környezetet, amelyben biztosított a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése.

Minden egyes tevékenység során az óvodai nevelés folyamatában a sajátos nevelési igényű gyerekekkel való foglalkozások a fejlesztés egyéni szükségleteihez igazodnak. A gyerekek megismerése alapján a nekik való tevékenységek tervezésével, szervezésével valósul meg a sajátos nevelési feladatok ellátása.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás biztosítja a teljes személyiségfejlődést, minden egyes tevékenységben a tartalomnak megfelelő munkaformák, szervezeti keretek alapján. A tanulás folyamataiban a felfedezés, a cselekvéses tanulás, a gyermeki kíváncsiság kielégítése kell, hogy kiemelt szerepet kapjon. A tanulási helyzetekben az óvodapedagógus visszajelzései, értékelő tevékenységei személyre szabottak, a pozitív megerősítést segítik elő.

1. Játék
2. Mesélés és verselés
3. Ének- zene, énekes játékok, *gyermektánc*
4. Manuális tevékenységek (rajz, *festés*, mintázás, kézimunka)
5. Mozgás
6. Ismerkedés a természet és a társadalom világával

❖ Játék

„A játék a kisgyermekkor legfontosabb és a legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.” /Alapprogram/

A játék gyermekeink olyan megnyilvánulási módja, amelyet magáért a tevékenységért folytatnak, és örömszerzés kíséri. A játékon keresztül ismerkedik a kisgyermek önmagával, a világgal, a valóság tárgyaival, azok tulajdonságaival, az emberi kapcsolatokkal és magatartással, a valóság jelenségeivel, eseményeivel.

A játékban szerzett tapasztalatok többnyire az átélt valóságot tükrözik. Élményszerzés útján sajátosan, átalakított formában játsszák el a gyermekek érzelmeiket, vágyaikat és feszültségeiket. A gyermekek önkéntes és szabad játékanak a célja, hogy önmagukkal és a környezetükkel ismerkedjenek, veleszületett kíváncsiságuk, kereső-kutató aktivitásuk kielégüljön. A szabad játék közben egyre magasabb szinten próbálják ki saját hatékonyságukat, ötletgazdaságukat, türelmüket, társakhoz és szabályokhoz igazodó viselkedésüket, kitartásukat az akadályok leküzdésében. Konkrét játékcselekvéseikben az óvodás megtapasztalja a kinti és benti világot. Élményei belső tudássá válnak, játékos cselekvő fantáziának is nevezhetnénk. A játék valóságból származó élménymaradványokon, tapasztalásokon alapszik, ezért igyekszünk minél több élményhez juttatni gyermekeinket / pl: posta, piac, séta, színház, kiállítás, kirándulás/

A folyamatos napirendben a gyerekek egész nap szabadon játszanak, ezen belül önállóan dönthetnek arról, hogy mennyi ideig vesznek részt egy-egy óvodapedagógus által irányított játékban, vagyis tevékenységben.

Az étkezések, a pihenő, az ehhez kapcsolódó egészségügyi szokások elvégzése, valamint beszélgetések és a mesélés ideje szakítja csak meg a játékot, és a benne zajló tevékenykedést. Az óvodai élet „kinn és benn” folyik.

A „kuckósítással”, az elérhető magasságban levő eszközökkel a csoportszoba egésze a játék színterévé válhat. Amikor csak lehet, kinn az

udvaron, levegőn tartózkodunk, ott folytatva az elkezdett játékot, vagy új főleg mozgásos és megfigyelésen alapuló játékokat kezdünk.

Az óvodáskorban a játékon belül fokozatosan összerendeződik, tehát nem választhatók szét egymástól a játékfajták: a gyakorló, konstrukciós, szerep és szabály játékok, valamint a tanulás és „munka”.

A szimbolikus játékok az óvodáskor igazi játékai, de megtalálhatók az érzékszervek funkcióját próbálgató gyakorló játékok is. Fontos, hogy a gyermekek megismerjék, elfogadják és szeressék önmagukat, hiszen csak így tudnak másokkal azonosulni, együtt érezni, csak így képesek másokat (embereket, növényeket, állatokat) megismerni és megszeretni majd megvédeni. Szabályjátékok is folynak az óvodában, bár a szabálytudat még labilis ebben az életkorban. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok alakulását. A kisgyermek első valódi játszótársa a felnőtt.

Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a tevékenységekre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.

Programunkban az óvodapedagógus feladata az, hogy a gyermekek játékát figyelve és követve, az „itt” és „most” adódó lehetőségeihez kapcsolódva, töltsen meg a játékot műveltség tartalommal, tiszteletben tartva a szabad játék egyeduralmát.

❖ Mesélés és verselés

A nevelés másik pillére a játék mellett a mese. A játék a világról szerzett benyomások cselekvéses elrendezése és ezt egészíti ki a mese, amely a szavak segítségével teszi ugyanezt.

A mesehallgatás, a versmondás, a verses szöveggel kísért játék, a bábszínház, a dramatizált mese azon túl, hogy hozzájárul a gyermek jó közérzetéhez, az anyanyelvi nevelés semmi mással nem pótolható lehetősége. Olyan beszédhelyzet, amely erős, tartós, önkéntelen figyelmet vált ki. Elsődleges

forrásunk a magyar népmesék és gyermekmondóka gyűjtemények, ezekből választjuk ki a meséket, verseket úgy, hogy minden korcsoport igényéhez igazodjon. Fontosnak tartjuk az igényes válogatott irodalmi alkotásokat, melyeket folyamatosan gyűjtögetünk, bővítünk, de csak azt használjuk fel amire a gyerekek akkor és ott fogékonyak, amit a hely, az idő és a körülmények megkívánnak. Az óvónő mesélése, versmondása példaértékű kell, hogy legyen, hiszen a gyermek azt igyekszik utánozni. Nyelvtanilag helyes, tiszta beszéddel, ejtéssel megfelelő artikulációval tolmácsoljuk az irodalmi alkotásokat. A társas élmények jelentsenek örömforrást, tudjanak csendben, figyelmesen mesét hallgatni, hogy a belső képalkotás minden gyermekben működhessen. A mesékben átélt élmények ráébresztik a gyermekeket a mese és a valóság megismerésére, a természeti és emberi változásokra, a környezet sokféleségére, a másságra.

A mesemondás a nap lényeges eseménye. A mesélés a „csend szigete”, s naponta ismétlődő tevékenység. A szép magyar versek témái legyenek gyermek közeliak akár természetről, állatokról, évszakokról, játékokról, családról szólnak. Altatás előtt minden nap mesélünk, vagy verselünk, éneklünk, gyakran ezeket egymásba fűzve. Verseket, mondókákat képnézegetés, rajzolás, beszélgetés közben is mondhatunk, ha témája kapcsolódik a tevékenységhez. Dramatizálni a sokszor hallott kedves meséket szoktuk. A hét éven aluli gyermek legnagyobb teljesítménye az anyanyelv elsajátítása, a befogadó és beleérző figyelem segítségével. Tudjuk, hogy az anyanyelv tanulása játék, mozgás és állandó gyakorlás, próbálgatás közben zajlik.

Szeretnénk, hogy mire iskolába kerülnek a gyerekek várják és kérik a mesét. Szívesen meséljenek ők maguk is, kedvelt mesehősükkel megtörtént dolgokat vigyék be a játékukba. A folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait tudják össze kötni. Adott helyzetben spontán és örömmel mondogassák önállóan az óvónőtől hallott verseket és mondókákat.

❖ Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

A gyermek általános fejlődésére a zenei nevelés szintén hatást gyakorol. Hatására érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válik, a huzamos ideig tartó ének, dal, játék pozitív érzelmi hatású, feloldja a belső feszültséget. Énekléskor játékhelyzetben az egyén és a csoport viszonya is új értelmet kap. A gyermek az örömmel végzett cselekvés közben könnyebben illeszkedik be a csoportba, és szívesen társul a többi gyermekhez. Zenei nevelés hatására a gyermek értelmi képességei is fejlődnek, logikus következtetésekre és alkalmazkodásra készítetik. A gyermek énekelget, maga szervez játékot, társát énekelni hívja, játékot javasol az óvónőnek. A jó nevelői légkör, az óvodapedagógus és a gyermek közvetlen kapcsolata lehetőséget ad a zenei érdeklődés és aktivitás kibontakozására.

A környezet hangjainak megfigyelésével, énekléssel felkeltjük és fenntartjuk a gyermek zenei érdeklődését. Egyben formáljuk a zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Segítjük a ritmus, mozgás szépségének, a közös éneklés örömeinek felfedezését.

Népdalok éneklésével, az ölbeli játékok, a néptáncok és népi játékok bemutatásával, a hagyományok megismerését és továbbélését támogatjuk, erősítjük az önazonosságukat, a közösséghez kötődésüket. A felhasznált zenei anyag igényes válogatására törekszünk.

Szinte valamennyi ünnephez kapcsolódhatnak dalok és dalos játékok, a zenei élmények és a hozzájuk kapcsolódó tánc, mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok részét jelentik, mint a napi mesélés. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra vagy körjátékok játszására. A zenehallgatási anyagok összeállításánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a csoportjába járó gyerekek nemzetiségi, kisebbségi hovatartozását is. Helyet kaphatnak a kortárs művészeti alkotások bemutatásai is.

Célunk, hogy mire iskolába kerülnek, a gyerekek örömmel játsszanak dalos játékokat. Merjenek és tudjanak egyedül is énekelni. Érezzék és élvezzék a

dalok, táncok és mondókák lüktetését, ritmusát, ami gyakori önálló és örömteli ismétlésre ösztönözze őket.

❖ Manuális tevékenységek (rajz, festés, mintázás, kézimunka)

A manuális tevékenység igen összetett, sokszínű nevelési terület, mely magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, a kézimunka különböző fajtáit. Ezek a tevékenységek fontos eszközei a gyermekek személyiségfejlődésének. Formálódnak képzeletük, gazdagodik élmény- és fantáziaviláguk, tartalmasabbá válnak fogalmaik.

Fontosnak tartjuk, hogy önkéntelenül kifejezhessék önmagukat. A belső képek gazdagítása a gyermeki alkotás alapja.

Az óvodai alkotó – alakító tevékenység szervesében alapvető feladatunk, hogy egy jól elkülönülő hely legyen a csoportszobában, ahol a nap folyamán bárki szabadon választhasson az ábrázolási lehetőségek között. A szükséges eszközök elérhető helyen vannak a gyermekek számára, azok látványa már önmagában is motiváló, kipróbálásra, használatra kínálkozó. Amit rajzolunk, festünk, mintázunk a játék kelléke lesz.

Fontos, hogy figyelembe vegyük a gyerekek különböző fejlődési ütemét. Úgy és annyit tevékenykedjenek, ahogyan és amennyire kedvük van.

Biztosítjuk, hogy megismerkedhessenek az anyagokkal, eszközökkel azok használatával, és különböző technikákkal. Ha szükséges egyénileg segítünk, de figyelemmel kísérjük a gyermek igényeit, gondolatait, engedjük szabadon próbálkozni őket. A szándékos képalakító tevékenységet bátorítjuk, élményeikhez kapcsolódó témákkal, technikákkal. Támogatjuk és örülünk a közös kompozícióknak. Ötletekkel segítjük őket a játék különböző kellékeinek készítésében. Nagyobb méretű elemekből összeállított térrészek, búvóhelyek, sátrak, házak építésében, a tér változatos kihasználásában.

Az ünnepekhez kapcsolódóan ajándékokkal kedveskedünk szüleiknek, az óvoda kisebbjeinek.

Felhívjuk a gyermekek figyelmét a környezetben látható ezernyi szépségre, érdekes jelenségekre. /táj, növények, állatok, madarak, időjárás/

Az elkészült munkáikat nagyméretű parafatáblára tehetik. Hetente vagy akár naponta is alkalom adódik az itt összegyűlt képek nézegetésére.

Célunk, hogy az óvodáskor végére minél több gyerek tudja gyakorlattan kezelni az ábrázolás eszközeit és technikáit. Bátran, könnyen és szívesen vállalkozzanak a vizuális megnyilvánulásokra, az önkifejezésre. Szín- és térhasználatuk gazdagodjon, és egyéni módon alkalmazzák őket.

❖ Mozgás

Célunk az óvodáskorú gyermekek nagyfokú mozgásigényének kielégítése, az „elvesztett szabad mozgás” biztosítása a gyermekek egyéni fejlettségének és képességeinek figyelembevételével. Fontos, hogy lehetőségeinket maximálisan kihasználjuk gyermekeink testi képességeinek növelésére.

A mozgásanyag két formában valósul meg:

- ❖ Spontán mozgáslehetőségek, játékok biztosításával naponta.
- ❖ Irányított tervezett, szervezett közös mozgások, mozgásos játékok felhasználásával az ún. mozgásos napokon.

Mozgásos napjaink anyagát, játékait és eszközeit a program által ajánlottakból állítjuk össze. Az itt szereplő eszközök nagyrészt rendelkezésünkre állnak. Már a gyülekezési idő alatt több lehetőség nyílik a mozgások, a tornaszerek kipróbálására – egyéni kedv és tetszés szerint. A délelőtti folyamán szervezett, irányított mozgásokra is sor kerül. Anyagát a programunk testi neveléssel foglalkozó részéből merítjük. A társra figyelés, a harmonikus mozgásfejlesztés kiemelt feladat. Figyelni kell a nagymozgások és a kismozgások tudatos fejlesztésére.

Mindennapos mozgásos játékok szerveződhetnek spontán és irányított módon, folyhatnak kinn és benn. Az óvodáskorú gyerekek mozgásigénye igen nagy. Udvarunkat olyan játékszerekkel szereltük fel, hogy módjuk legyen ezek használatával mozgásuk fejlesztésére, koordinálására. Igényeik szerint szervezünk életkoruknak megfelelő szintű mozgásos játékokat: pl. futó, versengő, egyensúlyozó, ügyességi játékokat, másrészt a néphagyományokból merített különböző fogyó - gyarapodó, párcserélő, futó, versengő, kitalálós játékokat.

Falusi óvoda vagyunk, így viszonylag rövid séta után lehetőségünk van járni a parkerdőt, a réteket, a szabad természetet, ez újabb mozgási és megfigyelési lehetőségeket ad. Óvodánk természet adta lehetősége a lejtős udvar – így télen, ha van hó, nagyokat szánkózunk, amely újabb mozgásformák /ügyesség, bátorság, egymás iránti figyelem, veszélyhelyzetek elkerülése/ fejlesztésére ad módot amellet, hogy óriási élmény és öröm a gyerekeknek.

❖ Ismerkedés a természet és a társadalom világával

A gyerek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formái, mennyiségi és téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyerek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek környezetében való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföldet, az ott élő embereket, a hazai és helyi néphagyományokat, szokások és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét, alakul környezettudatosságuk.

Feladatunk, hogy lehetővé tegyük a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését, biztosítsunk alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalt ismeretszerzésre, az ismeretek rendezésére, szükség esetén korrigálásra. A környezet megismerése áthatja a gyermek életét az óvodai

tevékenység egészét. A természeti és társadalmi környezet témakörei átfogják a többi nevelési területet. Mozgásos játékokra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásra épülnek. A gyerekek terméseket, leveleket, kavicsokat, tollakat, évszakra jellemző terményeket gyűjtenek. Gyűjtőmunkák gazdagítására képeket vágunk, évszakalbumot készítünk, családi albumokat nézegetünk. Megismerjük a közlekedési eszközöket. Természetes környezetükben figyeljük meg a háziállatokat, madarakat, bogarakat. Udvarunkon madárodúkat helyeztünk el, télen etetjük, nyáron itatjuk a madarakat. Figyelemmel kísérjük az óvodakertben élő növények változásait, fejlődését. A teremben is növényeket gondozunk: csíráztatunk, ültetünk. A város közelségét is kihasználjuk. Kirándulásokat szervezünk Székesfehérvárra, ott megnézzük a város nevezetességeit, a piacot. Ellátogatunk egy-egy érdekes kiállításra, gyerekeknek szóló színházi előadásokat nézünk meg.

A vonzó, szép óvodai környezetben arra neveljük a gyerekeket, hogy ne szemeteljenek, ne rongálják környezetük tárgyait, a növényeket, állatokat óvják, gondozzák. A környezet megismerése közben matematikai tapasztalatokat is szereznek a gyerekek, fogalmakkal természetes módon ismerkednek meg. A matematikai kifejezések, fokozatosan beépülnek a beszédükbe. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jutnak. Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri viszonyokat /relációkat/ alakul ítélikéességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemléletük. A matematika megismerő és problémamegoldó tevékenység, amely élményt jelent a gyermekek számára. A matematika megjelenik minden tevékenységünkben, ugyanúgy, ahogy mindennapi életünket átszövi. Ezért az óvodapedagógus feladata, hogy a játéktevékenységek során adódó alkalmat kihasználva hangsúlyt fektessen az összehasonlítások, a számlálás, és a geometriai ismeretek alapozására. Elősegítjük a gyerekek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek fejlődését a környező világ tevékeny megismerésének folyamatában.

Célunk, hogy az óvodás kor végére érve a gyerekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét. Képesek legyenek biztonságosan tájékozódni természeti, tárgyi és társas környezetükben. Ismerjék a körülöttük zajló jelenségeket és bátran, önállóan teremtsenek kapcsolatot az őket körülvevő személyekkel.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. Örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység. A kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság fontos lehetőségét alapozza meg a nevelés folyamatában.

Az óvodapedagógus feladata a munka megszerettetése. Ezért lehetőségeket kell teremteni az önálló munkavégzéshez. Fontos, hogy megfelelő hely, idő, tárgyi feltételek biztosítva legyenek a tevékenységek ellátásához. Törekedni kell arra, hogy egyre pontosabban, precízebben lássák el a munkavégzést, amit elvállaltak, azt valósítsák is meg. Figyelni kell a fokozatosságra, és a felelősség alapjainak a megteremtésére. Mindezt segíti az ösztönzés, a dicséret differenciált alkalmazása.

Célunk, hogy örömmel, önállóan, kitartóan végezzék munkájukat, az alkalmi megbízatásokat pontosan a feladatnak megfelelően lássák el, a naposi munkát igényesen végezzék, környezetük gondozásával legyenek tisztában, az elvégezendő műveletek sorrendjét ismerjék, feladattudatuk fejlettségük függvényében fejlődjön és kapjon megerősítést a jól végzett munka örömeinek jeleként.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Célunk az, hogy olyan légkört alakítsunk ki az óvodánkban, ahol a gyermekeket ingerekben gazdag környezet veszi körül. Tudatosan törekszünk a tanulási környezet korszerű megvalósítására. A tanulás elsődleges célja az attitűd erősítése, a képességek fejlesztése.

A tanítási-tanulási folyamat túlnyomó részben spontán és tervezett kötetlen szervezési formában, valósul meg. A tanulást meghatározza a gyermekek fejlettségi szintje. A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek nevelése fontos szerepet tölt be a fejlesztési munkában. A differenciált bánásmód a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében fokozottabb odafigyelést biztosítunk. A tehetséges gyerekek nevelése igény szerint valósul meg. A tanulás folyamatában az óvodapedagógus épít a gyerekek előző ismereteire, tudásukra, élményeikre. Eszközeivel segíti az aktív, tevékenységekbe ágyazott tanulás megvalósítását. Utánzás, mintakövetés fontos szerepet tölt be a tanulási folyamatban. A tervszerűen kezdeményezett tevékenységek színesítik a tevékenységi formákat, lehetőséget nyújtanak újabb tapasztalatszerzésekre. A cselekvéses tanulás során megvalósul a gyermekek kíváncsiságára, kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, az ok-okozati összefüggések megláttatása.

Célunk, hogy az óvodáskor végére kialakuljon a gyermek feladattudata. Kíváncsisága, érdeklődése maradjon meg, és fokozódjon az óvodai nevelés folyamatában, egyéniségéhez mérten munkatempója önmagához képest fejlődjön, önállóan legyen képes feladatait megoldani, önfegyelemmel koncentrálni, anyanyelvi kifejezőkészsége, megértő képessége tegye alkalmassá a sikeres tanulási folyamatok megvalósítására, egyre több szabályhoz tudjon alkalmazkodni, kezdjen kialakulni feladatvállalása, tettei következményeit kezdje megérteni és felvállalni.

Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

A gyermek életének jeles napjai

A gyermekek születésnapját csoportonként megünnepeljük. Az ajándékot a felnőttek készítik, a kínálni való csemegét az ünnepelt hozza.

Célunk, hogy a gyerekek minél gyakrabban átéljék az „örömszerzés” élményét és egymás iránti figyelmük, érzékenységük növekedjék.

Egyéb ünnepeink

❖ Mikulás

Napokkal előtte megkezdődik a Mikulás-várás és a cselekvésben, képzelődésben, beszélgetésben folyó készülődés. Mikulás napján a gyerekek kiteszik a cipőjüket az ablakba és a cipőbe kerül valami meglepetés. Nálunk a Mikulás soha nem jelenik meg „valóságosan”. Titokban jár, a gyerekekkel együtt képzelődünk és mesélünk róla, az illúziók világában maradhat.

❖ Karácsony

Valljuk, hogy a Karácsony a család ünnepe. A szenteste nem hozható előre, december 24-én van. Az óvodában hangulatában éreztetjük, készítjük elő az ünnepet. Az óvónők és a gyermekek elkészítik az adventi koszorúkat minden csoportban. Hétről – hétre egy-egy újabb gyertya gyúl ki rajta, jelezve az ünnep közeledtét. Verselünk, dalolunk, mesélünk. Arra törekszünk, hogy az ünnepvárás jelen legyen a mindennapi viselkedésünkben és hangulatunkban. Advent során ajándékot készítünk a szülőknek, mézeskalácsot sütünk és díszítünk.

A szülőkkel közösen adventi-délutánt tartunk, ahol barkácsolunk, s közben süteményt kóstolunk, forró teát szűröcsölgetünk, s ráérősen történeteket mesélünk, verselünk, énekelünk és beszélgetünk.

❖ **Farsang**

Húshagyó kedd előtti napon tartjuk. Bolondozás, mókázás jellemzi ezt a napot, ahol mindenki más „bőrébe” bújhat! Minden évben más- más vendég is szórakoztatja gyermekeinket ezen a napon.

❖ **Március 15.**

A gyermekek életkorának megfelelően az egyes csoportokban külön emlékezünk meg erről a napról. Mesélünk, verselünk a magyar huszárokról. Kokárdát és zászlót készítünk, korabeli dalokat hallgatunk. Katonás és vonulós játékokat játszunk. A hazaszeretetre nevelés kap hangsúlyt a közös élmények során.

❖ **Húsvét**

Értelmét és jelentését a kisgyermekek még nem tudják felfogni, ezért elevenítjük fel a hagyományokat, illetve beszélünk róluk. A babaszobai tavaszi nagytakarítással, locsoló-vers tanulásával, sütéssel, tojásfestéssel készülődünk. Ajándékrejtegetés és keresés zárja ezt a napot.

❖ **Anyák napja**

Az óvodában verset mondogatunk az édesanyákról, csokorba szedjük dalainkat. Saját készítésű meglepetéssel fejezik ki a gyermekek szeretetüket. A gyerekek egyénileg verssel, dallal köszöntik fel édesanyjukat a feldíszített, gyertyafényes csoportszobában.

❖ **Kerti parti**

A szülőkkel együtt rendezünk sokféle szórakozást. Közös játékos, mozgásos versenyjátékokat szervezünk. Dalos játékokat játszunk és az év folyamán megismert verseket, mondókákat mondogatunk. Közben a gyerekek, illetve az óvoda dolgozói által készített finomságokat fogyasztunk. Évente csoportonként változhat a mód, ahogyan ezt a napot eltöltjük. Lényeg, hogy a gyerekeket szórakoztatjuk.

❖ **Kirándulás**

A tanév vége felé kirándulást szervezünk, hogy külső helyszíneken is változatos élményekhez, tapasztalatokhoz juttassuk a gyermekeket. Ezen alkalmakon a természeti és a kulturális környezet sokféleségét tapasztaltatjuk meg velük.

❖ **Búcsúzó**

Nagycsoportosok búcsúzója az óvodától. Ezen alkalommal a három év alatt tanultakból adnak elő egy csokornyit összeállítást a gyermekek szüleiknek, kedves meghívott vendégeiknek. Hagyományainkhoz híven megvendégeljük a búcsúzó gyerekeket és a jelenlévő látogatókat.

❖ **„Vendég a csoportban”**

Ahhoz, hogy a szülők jobban betekintést nyerjenek a gyermekek életébe, az óvónők gyakran kritikával illetett munkájába, „Vendég a csoportban” című programot tervezünk. Ezen alkalmak előre egyeztetett időpontban valósulhatnak meg, a beszoktatási időn túli: középső- és nagycsoportban. Egy délelőtt egy szülő vehetne részt a csoport életében. Szeretnénk, ha ez a vendégség aktívan telne, tehát a szülő részt venne a gyermekek életében, tevékenységeikben. Lehetőség lenne arra, hogy a vendég-szülő elhozza, megmutassa a csoport számára azt, amiben ő járatos. Így lehetnének például szövő-, szerelő-, sütő-, festő-, stb. délelőttök! Minden résztvevő új tapasztalatokkal gazdagodna, s egymás kölcsönös tisztelete erősödne!

Az óvoda kapcsolatai

Intézményünk akkor működik jól, ha mindenki, aki velünk kapcsolatban áll, fontosnak érezheti magát, ha figyelünk egymásra és önmagunkra.

Az óvodában természetesen a legfontosabb partnerek a gyermekek, de nagyon fontosak mellettük:

- ❖ a szülők,
- ❖ az önkormányzat,
- ❖ az iskola,
- ❖ az orvos és a védőnő,
- ❖ a szakszolgálatok, és
- ❖ a gyermekjóléti szolgálat.

Az óvoda-család kapcsolata

Óvodánk célja a családi nevelés kiegészítése, kiterjesztése, gyermekközpontú óvodai életmódot kialakítva az Óvodai nevelés játékkal és mesével című program megvalósítására törekszünk – helyi adottságainkat figyelembe véve. Év elején ismertetjük a szülőkkel a nevelési felfogásunkat és programunk alapelveit, nevelési módunkat és kereteinket. A sikeres óvodai neveléshez szükséges a szülők egyetértése és támogatása, valamint aktív részvétele az óvodában zajló életmódban. Az óvodapedagógusoknak figyelni kell arra, hogy az otthoni családi nevelés sajátosságait ismerjék, és az együttműködés sikeressége érdekében használják fel a nevelés folyamatában. Érvényesítsék az intervenciós gyakorlat során a családi nevelés segítségét. Első lépés az alaposabb megismerés. Akit megismerünk, annak világosabban látjuk, megértjük viselkedését, gondolkodását és könnyebben elfogadjuk cselekedeteit. Bizalommal teli légkör kialakítására kell törekednünk, ahol kölcsönösen tiszteljük egymást; így válik lehetővé az együttműködés.

A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket és szeretjük gyermekeiket. A szülők felé a segítségnyújtás jelenti azt a kiemelt tevékenységet, amelyben a gyerekek érdekei alapján adnak tanácsot, segítenek az óvodapedagógusok.

A kapcsolattartás formái

- ❖ „Vendég a csoportban”c. program
- ❖ **Óvodai hívogató** – február hónapban levélben megkeressük a három éves korú gyermekek szüleit és meghívjuk őket óvodánkba. Egy játékos délelőtti folyamán ismerkedhetnek az óvodai élettel.
- ❖ **Beíratás** – a törvényi szabályozásnak megfelelően
- ❖ **Családlátogatás** – szülői egyeztetéssel, aki igényli, meglátogatjuk. A rászorulókat rendszeresen látogatjuk.
- ❖ **Szülői értekezlet** – évente két alkalommal, vagy szükség esetén. Konzultáció nevelési problémákról, beszélgető-körök.
- ❖ **Fogadóóra** – egyéni beszélgetések a gyermekek fejlődéséről.
- ❖ **Kirándulások** – a csoportok szervezik, élménynyújtás, ismeretszerzés céljából.

Az óvoda – iskola kapcsolata

Az elmúlt évek tapasztalataival rendelkezve, a jól kialakult programokat megőrizve újabb kapcsolattartási formák, összetartó rendezvények bevezetése vált szükségessé az óvoda és az általános iskola között. Településünkön intézményeinknek állandó fenyegetettséget jelent a megyeszékhely közelsége. Szükségessé vált az összefogás annak érdekében, hogy a városban dolgozó szülőket elkötelezzük az irányba, hogy a családi, emberléptékű, gyermek centrikus közösségeket, intézményeket válasszák. Figyelmüket fel kell keltenuk azáltal, hogy tájékoztatjuk őket, hogy gyermekeikben milyen értékek

kibontakozását váltják ki a helyi sajátosságok. Az iskolai pedagógusokkal közös rendezvényeket szervezünk akár előadások, akár kötetlen együttlétek formájában, hogy a külső partnerek figyelmét felhívjuk közös céljainkra, elköteleződésünkre: a helyi közösségek megtartó erejére!

Óvodánk egyéb kapcsolatai

	A kapcsolattartás formái
Egészségügyi szervekkel (védőnő, orvos)	Időszakos szűrés az óvodában.
ANTSZ-szel	- Közös előadások, fórumok szervezése az egészséges életmóddal kapcsolatban - Ellenőrzések.
Szakmai szervezetekkel	Tevékeny részvétel a szakmai munkában, elméleti – gyakorlati programok szervezése, bekapcsolódás rendezvényeibe, és pedagógiai – pszichológiai továbbképzéseikbe.
A fenntartóval	- - Időpont egyeztetéssel a Polgármester bármilyen témában fogadja az óvodavezetőt, illetve megbízottját. - - Az önkormányzat által meghatározott módon rendszeres és folyamatos tájékoztatás az intézmény munkájáról.

A gyermekek fejlődésének segítése érdekében, a prevenciós tevékenység megvalósításáért, a hátrányok csökkentése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében partneri kapcsolatokra lehet szükség:

- A Pedagógiai Szakszolgálat Intézményeivel (Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességvizsgáló, Szakértői Bizottság, Logopédiai Intézet)
- Gyermekvédelmi Szakszolgálattal.

Célunk az összefogás, az együttműködés, a partneri kapcsolatok kialakítása. A családi nevelés tiszteletben tartása mellett a rászorulókat támogatása. Szoros kapcsolatok kialakítása a segítséget kérő, igénylő, és netán nem kérő, de szükségletre szoruló családok esetében.

Feladatok: differenciált fejlesztés biztosítása a hátrányos helyzetű, etnikai kisebbséghez tartozó, sajátos nevelést igénylő, migráns gyermekek nevelésének folyamatában.

Az óvodapedagógusok tevékenységeiben kiemelt feladatként jelentkezik a szülői, gyermeki jelzések fogadása, a szociális és anyagi helyzeteknek megfelelő támogatások érdekében javaslattevés, szükség esetén szakemberek bevonása az intézkedésekbe.

Összességében a kapcsolatok minőségi elvek szerinti megvalósítása érdekében minden kapcsolattartásban fontosnak tartjuk a partnerek elégedettségét és igényfelmérését. A kapott vélemények alapján kerül sor az óvodahasználók érdekében a visszajelzések feldolgozására. Ez teszi lehetővé a folyamatos fejlesztést. Az óvodapedagógusok által jóváhagyott kérdőívek alapján kerül sor a felmérésekre, és az éves óvodai munkatervben kap helyet a fejlesztési feladatok megfogalmazása, az év végén kerül sor az értékelésekre.

A közös munkák mottójaként Gordon sorait megszívlelendőnek tartjuk: „Te meg én olyan kapcsolatban vagyunk, ami nekem fontos, és szeretném fenntartani. Mégis, mindketten különálló emberként élünk, ki-ki a maga egyéni igényeivel, szemléletével, és azzal a jogával, hogy megpróbálja kielégíteni ezeket az igényeit. Igyekezni fogok őszintén elfogadni magatartásodat, amellyel igényeid kielégítésére törekszel, vagy amikor gondod van igényeid kielégítésével.”

Speciális szolgáltatások

A felsorolt szolgáltatásokat térítés nélkül biztosítja óvodánk:

- ❖ **Logopédia** – Térítésmentesen szakszerű beszédfejlesztés és -javítás a rászoruló gyermekek számára.
- ❖ **Sószoba** – Gyógyító klímája jótékony hatású asztma, hörghurut, légcsőhurut, arc- és homloküreg gyulladás, krupp és nátha esetén, valamint pollen okozta allergiáknál. Az egészséges gyermekek számára pedig lehetővé teszi a betegség megelőzését.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére az adaptált program elvei szerint

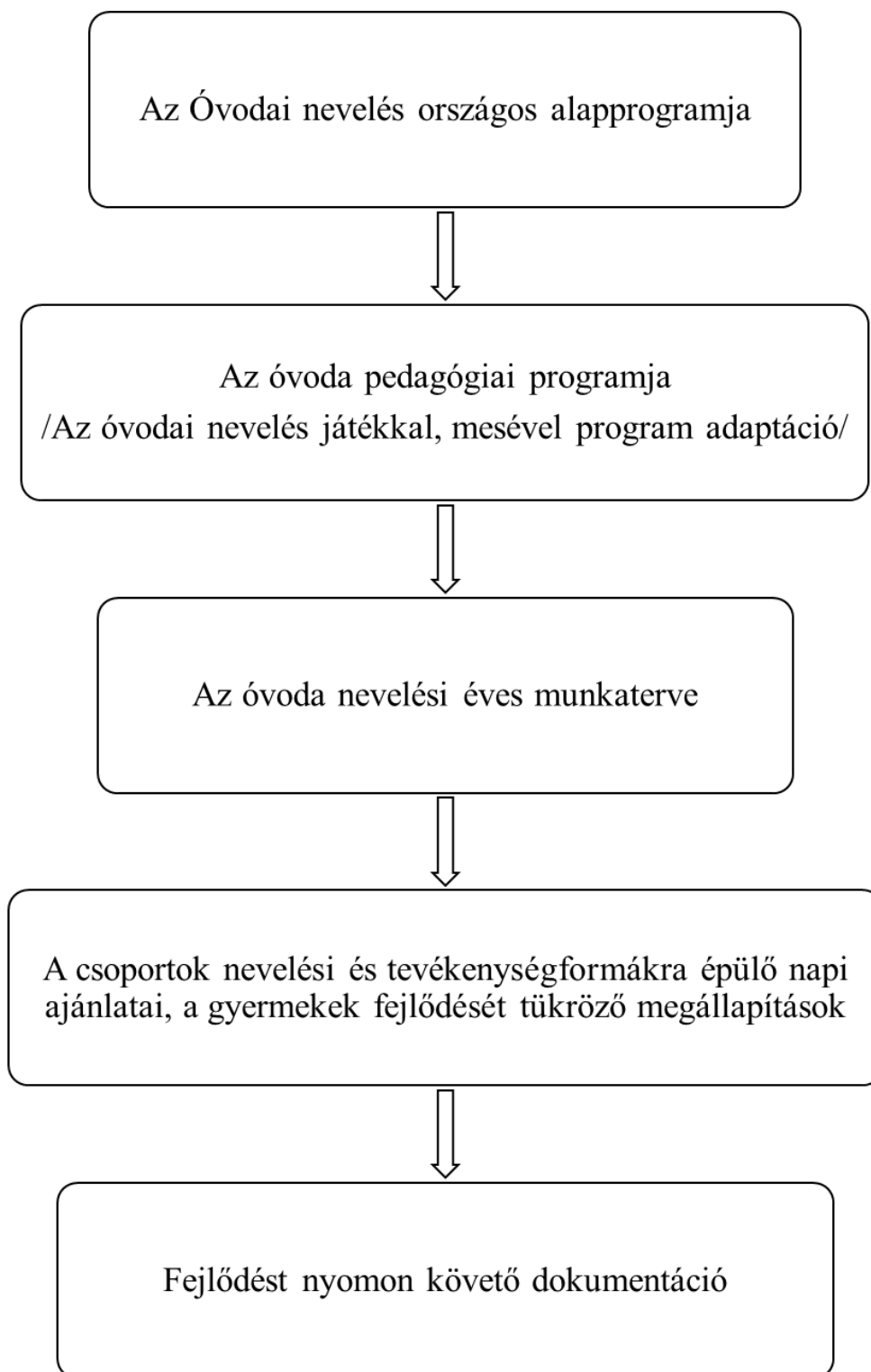
A gyermekek belső érése, a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként az egészségesen fejlődő „gyermekek óvodáskor végére belépnek a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolás válik” (Alapprogram)

Az iskolai érettségnek az iskolai életre való felkészültségének testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai beváláshoz. A testi érettséget az orvos állapítja meg. A pszichikus érettség ismerői a folyamatos megfigyelés alapján az óvónők. Az ő véleményük általában mélyebb és hitelesebb, mint az egy alkalommal, kívülálló személy által mért teljesítményszintek. Az átlagostól eltérő, problémás gyermekek esetében további vizsgálatokra és megfelelő szakember közreműködésére is szükség van.

Érettnek mondhatók az iskolára a gyerekek akkor, ha

- ❖ az egészségügyi szokásaikat önállóan végzik,
- ❖ a társas kapcsolataikban nyíltan, szorongásmentesen tudnak kommunikálni, alkalmazkodni, kompromisszumokat kötni,
- ❖ érdeklődőek, kíváncsiak, nyitottak,
- ❖ képesek bizonyos ideig elmélyülten foglalkozni számukra érdekes dolgokkal,
- ❖ az elkezdett játékot, tevékenységet képesek többnyire befejezni,
- ❖ figyelmesen hallgatják a meséket,
- ❖ vannak ötleteik a játékban, amelyekhez a kivitelezés módját is keresik,
- ❖ egyre inkább szeretnék megfelelni a környezet igényeinek és – szabályainak.

Szakmai dokumentumaink kapcsolata, egymásra építése, tervezése

A pedagógiai program elvei a szakmai munka eredményességére vonatkozóan

Nevelőtestületünk folyamatosan nyomon követi az írásos formában megfogalmazott elvek és szempontok alakulását.

Célunk:

- ❖ Nevelő munkánkban az erősségek és pozitívumok megőrzése.
- ❖ Adottságaink és lehetőségeink minél jobb kihasználása, a menet közben felmerülő hibák kiküszöbölése.

Módszereink:

- ❖ A gyerekek óvodai viselkedésének folyamatos figyelése, a fejlődési állomások rögzítése.
- ❖ Az óvodapedagógusok következetes ön-ellenőrzése.
- ❖ Rendszeres nevelőtestületi és egyéni értékelő beszélgetések.

Az eredményesség főbb mutatói:

- ❖ A gyermekek testileg és lelkileg kiegyensúlyozottak, jól érzik magukat az óvodában és elfogadják annak életrendjét.
- ❖ Játékuk elmélyült, sokszínű és ötletgazdag. Képesek felszabadultan és önállóan tevékenykedni, szükség esetén pedig természetes módon kérik a felnőtt segítségét.
- ❖ Az érzelmi biztonság és az óvónővel való jó kapcsolat eredményeként kezdeményezők és találékonyak, ugyanakkor fokozatosan növekszik viselkedésükben a mintakövetés és a környezet megismerésének igénye.
- ❖ Várják és szívesen hallgatják a meséket. Képzleteti működésüket a meseelemek tovább alakítása, esetleg a játékban való szimbolikus megjelenítés jellemzi.
- ❖ Az óvodában bátran, felszabadultan és egyre ügyesebben mozognak.

- ❖ Életkoruknak megfelelő mértékben képesek egymást elfogadni, és kölcsönösen tiszteletben tartani.
- ❖ Önkontroll funkcióik folyamatosan erősödnek.

Szemponatok az óvodapedagógusok ön-ellenőrzéséhez

- A pedagógiai programban megfogalmazott alapelveknek, nevelési stílusnak és elvárásoknak megfelelően dolgozik-e?
- Tennivalóit általában jól rangsorolja-e, azaz figyelembe veszi-e a gyermeki szükségletek és érdekek elsődlegességét?
- Elég hiteles és segítőkész-e a szülőkkel való kapcsolattartásban? (pl. kéri-e tanácsait alkalmanként a szülők, a gyermek neveléséhez)
- Mennyire foglalkozik az újabb szakmai irodalmakkal? (önképzés)
- Alkalmazza-e a továbbképzéseken szerzett tapasztalatait saját nevelő munkájában?
- Eleget tesz-e a programban szereplő „ne siess, ne süss, ne aggodalmaskodj” alapelvnek, tud-e „kivárni”, azaz a gyermek egyéni tempójához és sajátosságaihoz igazodni?

Tervezés

Tudatos nevelői tevékenységünk igényli az átgondolt tervezést. A csoportnaplóban történik a fejlesztési tervek nevelési feladatokként, tevékenységekre bontva a pedagógiai program elvei, előírásai szerint.

Az Óvodai nevelés játékkal, mesével program „B” változatát adaptáltuk, helyi lehetőségeinkre alakítva. Az éves kerettervbe beépítettük saját, bevált dolgainkat. Második lépésben a tervet kisebb egységekre bontottuk (10 napos) és tevékenységi formákat kerestünk a hét egy-egy napjára. Változtatásra mindig van lehetőség. A gyermek spontán megnyilvánulásait, kezdeményezéseit, az óvónő kapcsolódó és kínáló tevékenységét a spontán elhangzó dolgokat, mondatokat utólag rögzítjük. A gyermekek fejlődésére vonatkozóan folyamatos

feljegyzéseket készítünk a Fabula Bt. kiadásában megjelent „A 3-7 éves gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció” című kiadványban.

Első megfigyelésünket óvodába lépéskor rögzítjük, a fejlődés további eredményeit pedig félévente. Így folyamatában láthatjuk a gyermek fejlődését, segítséget kapunk a szükséges továbblépéshez, tervezéshez, gyakorlati munkához. Továbbhaladásunknak, minőségi munkánknak feltétele, hogy türelmesen végighallgassuk egymás véleményét, átbeszéljük, megvitassuk problémáinkat, dolgainkat. Munkarendünket a 10 napos váltáshoz igazítottuk, fenntartva a menet közbeni változás lehetőségét.

Ellenőrzés, értékelés

Az óvodai pedagógiai dokumentációs rendszer segíti a nevelőmunka feladatainak megvalósítását. Az éves munkaterv kidolgozott szempontsor alapján a megvalósítás folyamatában kerül ellenőrzésre, ha kell módosításra az eredményes működtetés érdekében.

Elemzési elvek:

- szakmai autonómia,
- racionális forrásfelhasználás,
- elvárások ellenőrzése, értékelése a nevelés folyamatában.

Cél:

A hatékonyság, a minőségjavítás, az önképzés és a továbbképzés tudatos tervezése. A belső ellenőrzési rendszer működtetésével, a vezetői szakmai ellenőrzési tevékenységek feldolgozásával a minőségi nevelőmunka biztosítása.

Az elemzésben és az értékelésben a szaktanácsadó, a szakértő és a szakfelügyelet, mint külső elemző, értékelő partnerek lépnek be ebbe a folyamatba.

A gyermekcsoportok nevelőmunkájának, a fejlődést nyomon követő eszközök alkalmazásának ellenőrzési és értékelési elveit meghatározzák a helyi pedagógiai programban megfogalmazott szempontok.

A fentebb felsoroltakon kívül, kiemelt ellenőrzési és értékelési feladatok:

- a szokás és szabályrendszerek tervezésének és megvalósításának tartalmi,
- a differenciált képességfejlesztési feladatok megvalósítási módjai,
- a megfigyelésekre építettség helye, szerepe a fejlesztési folyamatokban,
- a használt ellenőrzési, értékelési módszerek, eszközök hatékonysági mutatói.

Ezen munkálatokat jól segítik a pedagógus önértékelési tevékenységei, önreflexiói, valamint a belső továbbképzési tevékenységek hagyományokra épített rendszere.

Összegzés

Óvodai nevelőmunkánk feltételeinek megteremtése mellett legfontosabb, hogy lehetőséget biztosítsunk a szabad játékhoz és a mozgáshoz. A gyerekek igényeihez alkalmazkodó tevékenységi lehetőségek nyújtásával, támogatásával, variációjával alakulhat az élményszerű óvodai élet. Ismernünk kell a gyermekeket, életkori sajátosságaikat, otthoni környezetüket, annak változásait. Folyamatosan tájékozódunk gyermekeink egyéni élményeiről, és szükség esetén megszervezzük a közös játék és élményszerzés lehetőségeit. Igyekszünk alkalmat adni a szabad gyermeki döntések gyakorlására. Az élmény gazdag, játékközpontú óvodai élet kialakítása mellett lehetőséget nyújtunk a gyermeki felfedezésekhez, kezdeményezésekhez és aktív együttműködésekhez. E feltételek biztosítása mellett válhatnak a gyerekek nyitottá, érdeklődővé és kísérletezővé a problémák megoldására. Testileg – lelkileg ügyesednek és közben elsajátítják a társas együttélés normáit is. Fontos az óvodapedagógusok részéről a gyermekek folyamatos megfigyelése és egyre mélyebb megismerése. Csak így követhetik nyomon az egyes képességek fejlődését és segíthetnek abban, hogy a gyermekek hajlamai, adottságai – a bennük rejlő erők és lehetőségek – minél jobban érvényre juthassanak.

MELLÉKLETEK

1. AZ ADAPTÁLT PROGRAMHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

A berendezést a következő tárgyak, játékszerek egészítik ki:

- 4-5 fehér lepedő
- 4-5 puha, pasztellszínű takaró
- 3-4 nejlonlepedő a vizes, festékes, sáros játékokhoz.
- Festőköpeny (pl. az édesapák kiselejtezett inge)
- 5 összecukható, mozgatható paraván, hordozható alacsony polc
- 3-4 nagyméretű műanyag tál
- 2 csecsemőfürdőkád
- Kisebb-nagyobb kosarak
- Zsákok
- Nagyméretű tetőtől-talpig tükör
- Bőröndök, hátizsákok
- Esőköpeny, gumicsizma
- Agyag, gyurma, kavicsok, kövek, termések, termények
- Selyem-, bársony-, csipke-, szőrmeanyagok, szép színű leplek, rongyos-kosár
- Színes fonalak, madzag, filc, gyapjú
- Fóliák, tapadó színes papírok, krepp-papírok, dobozok
- Papír, rajzlap, festékek, viaszkréta
- Kis ollók
- Hangszerek, csengők
- 2-3 babakocsi
- Színes, szép formájú edények a babaszobában
- Kis abrosz, seprűk, lapátok
- Seprűnyél, lovak

- Mesei öltözékek
- Csecsemőápoló kellékek (pólya, pelenka, gumibugyi, cumisüveg, bili)
- Szőrös állatok
- Kisebb-nagyobb faállatok
- Szép, puha babák ruhatárral
- Babaszoba, konyhafelszereléssel
- Kirakós játékok
- Képes- és mesekönyvek
- Minimat készlet
- Képek az anyanyelvi neveléshez fólia képsor
- Falu-város építőjáték

A mozgásos játékokhoz szükséges eszközök:

- Labdák, rongylabdák
- Kisebb-nagyobb karikák
- Farönkök, gerendák, hosszabb deszkák
- Roller, gólyaláb, hinta, híd
- Kis szőnyegek
- Dobozok
- Vékonyabb, vastagabb kötelek, ugrókötelek
- Padok
- Babzsákok
- Létra, bordásfal
- Udvari mászókákat, alacsony nyújtó, mászórúd, mászókötel
- Szegéllyel körülvett homokozó
- Mászásra alkalmas alacsonyabb élő fák

2. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Az óvodai pedagógiai program érvényességi ideje:

a nevelőtestület határozata alapján határozatlan időre szól

A helyi pedagógiai program módosításának lehetséges indokai:

- az aktuális törvény előírások, rendeleti változások alapján
- program felülvizsgálat eredményeinek megfelelően
- hálózatbővítés, leépítés
- szervezeti átalakítás
- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt
- ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőjének
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten

Folyamatos, tervezett programelemző, értékelő vizsgálatok (fejlesztést vagy szinten tartást biztosító):

- minden nevelési év végén megadott szempontok alapján értékeljük munkánkat

A program nyilvánossága:

- A helyi pedagógiai programról az óvodánkba beiratkozó gyermekek szüleit igény esetén előzetesen, majd az előjegyzést követő nyílt napon, illetve legkésőbb az első szülői értekezleten tájékoztatjuk. (Szükség esetén – szülők kérésére – egyéni, részletes tájékoztatást adunk.)
- A pedagógiai programról tájékoztatást külső érdeklődőknek az óvoda vezetője vagy helyettese, az óvodába járó gyermekek szüleinek a vezető- és a nevelőtestület tagjai adnak.
- A program – az óvoda többi dokumentumával együtt a vezetői irodában bármikor hozzáférhető. Az érdeklődő szülők megbeszélés alapján elolvasásra ki is kölcsönözhetik.
- A törvény által előírt fórumokon: KIR, helyben szokásos módon.

Egyetértési Nyilatkozat

A Sárkeresztesi Ficánkoló Óvoda pedagógiai programját elfogadom és jóváhagyása után azt kötelező érvényűnek tartom a munkám során.

A nevelőtestület tagjai aláírásukkal igazolják a programmal való azonosulásukat.

NÉV

ALÁÍRÁS

Deres Józsefné

Szarvasné Gulyás Julianna

Nyakasné Viniczai Mária

Simon Csilla

Dátum: 2015.12.01.

Legitimációs záradék

Elfogadta:

/ A programot a nevelőtestület

fogadta el/

Dátum: 2015.12.01.

Sárkeresztes

Jóváhagyta

Az Óvoda vezetője

Egyetértését nyilvánította:

Dátum: 2015.12.01.

/A Szülők közössége nevében/

Sárkeresztes

Egyetértését kinyilvánította, ellenőrizte:

/ A fenntartó nevében/

Dátum: 2015.12.01.

Sárkeresztes

Tájékoztatásul megkapták

Önkormányzat Képviselőtestülete

Nevelőtestület tagjai

Szülői Szervezet

Dátum: Sárkeresztes, 2015.12.01.